

УДК: 657:633

Чижма І.А.,

Краєвський В.М., к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

У даній роботі розглянуті теоретичні та методичні проблеми обліку витрат на виробництво продукції рослинництва в умовах ринку.

Ключові слова: аналітичний облік, рахунок, виробництво собівартість.

Chyzhma I., Krayevskiy V.

ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF CROP PRODUCTION

This paper discusses Dunn theoretical and methodological problems of the cost of crop production in the market.

Key words: analytical accounting, account, production, prime price.

Чижма І.А., Краєвський В.М.

ОРГАНІЗАЦІЯ УЧЕТА ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ РАСТЕНИЕВОДСТВА

В данной работе рассмотрены теоретические и методические проблемы учета затрат на производство продукции растениеводства в условиях рынка.

Ключевые слова: аналитический учет, счет, производство себестоимость.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасні ринкові перетворення в економіці країни ставлять нові вимоги до якості обліково-аналітичної інформації, яка є підставою для прийняття необхідних управлінських рішень на підприємствах різних організаційно-правових форм господарювання. Їх керівництву необхідно достовірна і повна інформація про діяльність господарюючого суб'єкта. Це зумовлює необхідність удосконалення системи обліку – як основи інформаційного забезпечення будь-якого процесу управління, в тому числі й управління собівартості продукції

рослинництва.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Ваговий внесок у дослідженні проблем обліку собівартості зробили відчинянні вчені, зокрема О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, З.В. Гуцалюк, В.І. Єфімінко, А.М.Кузмінський, В.Г. Линник, Л.В. Нападівська, М.С. Пушкар, М.Г.Чумаченко та інші. В країнах ближнього зарубіжжя ці проблеми досліджено у наукових працях І.А. Басманова, П.С. Безрукай, М.А. Вахрушиної, К.М. Гаріфулліна, В.Б. Івашкевича, Т.П. Карпової, П.П. Новіченка, В.Ф. Палія, С.О. Ніколаєвої, С.О. Струкова, А.Д. Трусова та інших, серед науковців дальнього зарубіжжя питання обліку собівартості розкрито у працях Х. Андерсена, К. Дурі, Б. Нідлза, Уорда Кита, П. Фрідмана, Ч. Хонгрена, Дж. Фостера, Шим Джей К, А. Яругової та інших.

Цілі статті. Метою статті є узагальнення теоретичних і методичних положень, щодо удосконалення обліку і аналізу в системі управління собівартостю продукції рослинництва.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В політекономічному аспекті існує декілька підходів до розгляду витрат виробництва. По-перше, з точки зору всього суспільного виробництва витрати виробництва поділяються на витрати суспільства і витрати його первинних ланок – підприємств. З позиції суспільного виробництва до витрат належать витрати, що відображені у вартості кінцевої продукції. Витрати підприємства на виробництво являють собою важливий елемент відтворювального процесу первинної ланки і відтворюють у собі витрати підприємства на всі спожиті ресурси на виробництво продукції.

По-друге, так на рівні підприємства одночасно існує два підходи до визначення витрат виробництва: бухгалтерський та економічний. В економічних дослідженнях особливу цінність мають економічні витрати, а в господарській практиці – бухгалтерські витрати.

У цілому механізм господарювання підприємства визначається ступенем управління витратами. На рис.1 виділено основні елементи системи управління витратами на виробництво.

Вимоги сьогодення визначають новий підхід щодо вивчення методики обліку витрат, собівартості продукції рослинництва. Нині для підприємств постає необхідність розробки системи контролю за собівартості продукції на основі розширення аналітичності застосовуваних в обліку групвань витрат.

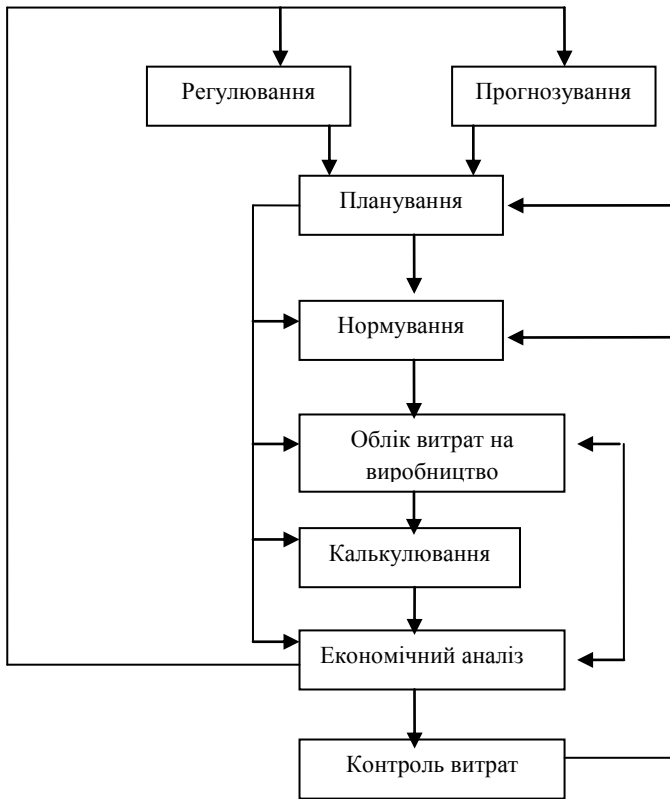

Рис. 1. Елементи системи управління витратами і їх взаємозв'язок

Облік витрат виробництва, облік собівартості продукції являються визначальними в загальній системі бухгалтерського обліку. При цьому облік, зокрема частині управлінського обліку, не обмежується лише самим обліком витрат на виробництво та собівартості в вартісних показниках, регламентованих в нормативних документах. Його зміст більш ширший, виходячи з економічної суті собівартості та витрат, виходячи з вимог щодо управління господарськими процесами на підприємствах в умовах ринку.

Висновки. На основі викладеного матеріалу можна зробити висновок про те, що облік витрат виробництва, облік собівартості продукції являється визначальними в загальній системі бухгалтерського обліку. При цьому облік, зокрема в частині управлінського обліку, не обмежується лише самим обліком витрат на

виробництво та собівартості в вартісних показниках, регламентованих в нормативних документах. Його зміст більш ширший, виходячи з економічної суті собівартості та витрат, виходячи з вимог щодо управління господарськими процесами на підприємствах в умовах ринку.

Концепція управління собівартістю повинна передбачати комплексний системний підхід до дослідження і впливу на собівартість. Дана концепція має будуватися на таких основних засадах:

- визначення витрат, що формують собівартість, визначення її рівня і структури;

- класифікація собівартості, як одного із способів пізнання об'єктів, залежно від інформаційних потреб керівництва;

- розрахунок нормативної собівартості на основі методу обліку повних витрат, та обчислення неповної (зрізаної) собівартості використовуючи метод директ-костинг в системі управлінського обліку;

- формування інформаційних ресурсів про собівартість продукції для визначення фінансових результатів і складання фінансової звітності;

- проведення аналізу структури собівартості продукції за калькуляційними статтями витрат та елементами витрат для виявлення впливу специфічних техніко-економічних особливостей виробництва конкретних видів продукції ;

- визначення собівартості одиниці продукції, що характеризує роботу підприємства у напрямку зниження собівартості продукції, яка випускається, вибору оптимальної структури випуску і реалізації продукції з урахуванням оптових цін на неї, які формуються на ринку та які повинні оперативно враховуватися підприємством при плануванні своєї діяльності і в ході виконання намічених бізнес-планом обсягів виробництва;

- планування собівартості продукції і аналіз ефективності використання ресурсів;

- контроль за формуванням собівартості на основі децентралізації управління та виділення центрів витрат і центрів відповідальності;

- взаємозв'язок собівартості продукції з ціноутворенням.

1. Бородкін О. Про формування і облік собівартості продукції за ринкових умов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011 – №3 – С. 32–41.

2. Бутинець Ф.Ф. та ін.. Бухгалтерський управлінський облік. – Житомир, 2010. –

448 с.

3. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підруч.– К.: Лібра, 2011. – С. 704.
4. Методичні рекомендації по формуванню собівартості продукції (робіт, послуг) в промисловості від 02.02. 2009 №47 . – К.: КДІЕХП, 2009 – С. 140.